

УДК 821.161.2

Миرونюк Л. В.¹, Шульга І. В.²

¹ старш. викл. ЗНТУ

² студ. гр. ЮФ-218 ЗНТУ

КОМУНІКАТИВНІ ВМІННЯ ТА НАВИЧКИ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВІ СКЛАДОВІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТА- ПОЛІТОЛОГА

У новій освітній філософії акцентується особлива увага на формуванні навичок професійної комунікації в усіх сферах суспільного життя. Ці питання в різних аспектах були висвітлені, такими науковцями як Л. Барановська, Н. Бабич, Л. Головата, В. Михайлюк, М. Пентилюк, Л. Паламар, С. Шевчук, Л. Погиба, І. Клименко та ін. Мета цієї роботи – описати структуру комунікативної компетентності, яка визначає формування професійно-комунікативних умінь і навичок студента-політолога.

Науковці визначають комунікативні вміння як здатність людини, що заснована на ґрунтовних теоретичних знаннях і дає змогу творчо використовувати їх для передачі та обміну інформацією з урахуванням сфери, ситуації, мети, адресата процесу комунікації. Знати – це вміти чимось користуватися, щось застосовувати, тобто знання розглядаємо як засіб розвитку комунікативних умінь і навичок. Основним критерієм сформованості вмінь і навичок є їх творча реалізація під час професійної діяльності, адже навчання у вищій школі передбачає засвоєння знань, умінь і навичок та їх застосування на практиці. Відтак, зважаючи на окреслену структуру комунікативної компетенції, можемо виокремити основні комунікативні вміння й навички студентів-політологів: 1) самостійно знаходити, обробляти (аналізувати й синтезувати) та накопичувати інформацію (предметні компетентності); 2) ефективно сприймати та продукувати професійний текст із дотриманням норм літературної мови (мовна й мовленнєва компетентність), що передбачає: уміння адекватно

сприймати усне і писемне мовлення, користуючись різними видами слухання й читання; уміння створювати та відтворювати зв'язні тексти в усній та писемній формах, послуговуючись фаховою термінологією, відповідно до мети, основної думки, типу, стилю, жанру висловлювання; 3) використовувати стратегію і тактику спілкування для конструювання й інтерпретації зв'язних текстів (прагматична або стратегічна компетентність), що передбачає: уміння швидко, правильно орієнтуватися в умовах і ситуації спілкування та особливостях партнера у спілкуванні; уміння вибирати ефективний стиль спілкування; уміння контролювати процес протікання комунікативного акту; уміння забезпечувати зворотний зв'язок; 4) правильно використовувати мову в різноманітних соціально детермінованих ситуаціях із урахуванням культури поведінки, мовленнєвого етикету, соціальних норм, стереотипів (соціокультурні компетентності).

Отже, структура комунікативної компетентності визначає формування професійно-комунікативних умінь і навичок студентів-політологів, які відповідають сучасним вимогам щодо практичної спрямованості підготовки висококваліфікованого фахівця. До них можемо віднести, зокрема, такі компетентності: предметна, мовна й мовленнєва, прагматична або стратегічна компетентність і соціокультурна.